

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Назва кафедри	Фінансів, банківської справи та страхування
Мова викладання	Українська
Керівник/автор курсу	Богріновцева Людмила Миколаївна , кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobitnyky/bogrinovtseva-lyudmila-mikolayivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail)	LBohrinovtseva@nasoa.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Практ. занять	Лабор. занять	Індив.- консульт.	Сам. підготовка	Вид підсумкового контролю
	Денна форма навчання							
	4	120	20	22			78	Залік
	Заочна форма							
	4	120	2	4			114	Залік

Опис дисципліни	Навчальна дисципліна «Соціальне страхування» є вибірковою компонентою навчального плану. Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить здобувачу вищої освіти сформулювати індивідуальну освітню траєкторію. Мета вивчення навчальної дисципліни полягає в оволодінні теоретичними та практичними знаннями з питань організації соціального страхування, розробки умов здійснення різних видів соціального страхування з урахуванням специфіки їх здійснення на сучасному етапі розвитку економіки України. Завдання вивчення навчальної дисципліни: з'ясування об'єктивної необхідності, сутності, функцій, принципів соціального страхування та його ролі в економічному розвитку держави; засвоєння знань з державного регулювання соціального страхування; розкриття особливостей пенсійного страхування, страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання, страхування на випадок безробіття, страхування з тимчасової втрати працездатності та медичного страхування; вивчення питань розвитку недержавного соціального страхування в Україні. Формат проведення дисципліни: лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
------------------------	--

Професійні компетентності	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен знати: - основи побудови системи загальнообов’язкового державного соціального страхування України та організацію систем соціального страхування окремих зарубіжних країн; - законодавчу та нормативну базу соціального страхування з різних видів соціального забезпечення в залежності від страхового випадку; - процес формування системи соціальних гарантій населення: соціальні нормативи та джерела фінансування соціальних гарантій; - форми й методи планування у державних цільових фондах соціального страхування; - етапи реформування системи соціального страхування; - організацію функціонування органів управління державними цільовими фондами страхового захисту; - напрями вдосконалення соціального страхування в Україні.
Програмні результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен вміти: - виконувати необхідні розрахунки з визначенням внесків у державні цільові фонди відповідно до встановлених соціальних нормативів; - розраховувати пенсійні внески та рівень пенсійного забезпечення згідно із розміром середньої заробітної плати в Україні; - складати проекти кошторисів витрат фондів соціального страхування на випадок безробіття відповідно до соціальних програм забезпечення зайнятості населення; - використовувати набуті в процесі навчання теоретичні знання для вирішення проблем фінансового управління державними цільовими фондами; - аналізувати наукові та статистичні джерела, фінансову звітність щодо соціального страхування; - будувати прогностичні моделі розвитку соціального страхування.
Тематика навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Теоретичні основи соціального страхування Тема 1. Економічний зміст, принципи і роль соціального страхування Тема 2. Державне регулювання соціального страхування Тема 3. Зарубіжний досвід у сфері соціального страхування Тема 4. Напрями вдосконалення соціального страхування в Україні Змістовий модуль 2. Види загальнообов’язкового державного соціального страхування та недержавне страхування Тема 5. Методологія пенсійного страхування Тема 6. Недержавне соціальне страхування Тема 7. Страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності Тема 8. Страхування на випадок безробіття Тема 9. Страхування від нещасного випадку на виробництві і професійного захворювання Тема 10. Медичне страхування
Методи навчання	Для досягнення навчальних цілей, розвитку особистісних якостей і професійної підготовки здобувачів освіти передбачається застосування різноманітних методів навчання, зокрема: - словесні (лекція, семінари, бесіда, розповідь);

	- наочні (ілюстрація, демонстрація, презентація); - практичні (збір інформації, її економічна обробка, розрахунки, графічно-схематичне зображення інформації); - репродуктивні та продуктивні (дослідницькі, пошукові, частково-пошукові); - стимулювання та мотивації навчання (пізнавальні та навчальні дискусії, імітації); - контролю і самоконтролю (усні та письмові перевірки, тестування тощо).
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання.
Політики навчальної дисципліни	Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОН є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОН, протокол від 24 квітня 2020 р. № 8. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН та Положення про академічну доброчесність у НАСОН у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.11.8.3 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми» Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом. Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженого рішенням Вченої ради НАСОН, протокол від 25 травня 2020 р. № 9.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то здобувач вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Соціальне страхування» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
<i>Денна форма навчання</i>		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських / практичних заняттях	Максимум – 4 бали
	Творче завдання: виконується у формі тез доповідей (написання та прийняття до публікації) або успішне проходження курсу на платформі Prometheus	Максимум – 10 балів
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль №1	Максимум – 10 балів
	Модульний контроль №2	Максимум – 10 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимум – 30 балів
<i>Заочна форма навчання</i>		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських / практичних заняттях	-
	Модульний контроль №1	Максимум – 35 балів
	Модульний контроль №2	Максимум – 35 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимум – 30 балів

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Поточний та модульний контроль												Залік	Сума	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						T3			
T1	T2	T3	T4	МКР	T5	T6	T7	T8	T9	T10	МКР	10	30	100
4	4	4	4	10	4	4	4	4	4	4	10			

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Критерії оцінювання поточного контролю

Поточний контроль проводиться викладачем на практичних заняттях протягом семестру шляхом перевірки завдань за кожною темою курсу та виконання творчого

завдання у формі тез доповідей (написання та прийняття до публікації) або успішного проходження курсу на платформі Prometheus (всього 50 балів за семестр).

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- стандартизовані тести;
- тези, статті, реферати, есе по питаннях самостійного вивчення;
- завдання розрахункового характеру;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- презентації здобувачів та виступи на наукових заходах;
- інші види творчих та групових завдань.

Практичні заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на практичному занятті. Робота на практичному занятті передбачає усне та письмове опитування. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти на практичному занятті становить 4 бали. Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення практичних занять у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

**Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти
на практичних заняттях**

Кількість балів	Критерії оцінювання
3-4	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
1-2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Творче завдання спрямоване на закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок з дисципліни «Соціальне страхування». Завдання виконується протягом опрацювання тем змістовного модуля 1 та 2.

Творче завдання з дисципліни виконується у формі написання та публікації (прийняття до публікації) тез доповідей або проходження курсу «Соціальне підприємництво» та отримання сертифіката на платформі масових відкритих онлайн-курсів Prometheus за посиланням: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/social-entrepreneurship/>

Орієнтовний перелік тем для підготовки тез доповідей (тема може коригуватися, за погодженням з викладачем):

1. Вимоги держави до контролю за діяльністю суб'єктів соціального страхування в Україні.
2. Напрямки вдосконалення пенсійного забезпечення в Україні.
3. Напрямки розвитку взаємодії недержавного та соціального пенсійного страхування в Україні.
4. Напрямки розвитку системи соціального страхування в Україні.

5. Напрямки розвитку соціального страхування в США та Канаді.
 6. Огляд іноземної практики соціального страхування від нещасних випадків на виробництві.
 7. Особливості державного регулювання соціального страхування від нещасних випадків на виробництві.
 8. Проблеми здійснення та напрямки вдосконалення соціального забезпечення при настанні нещасних випадків на виробництві в Україні.
 9. Проблеми розвитку пенсійного забезпечення в Україні.
 10. Проблеми розвитку соціального страхування в країнах Центральної та Західної Європи.
 11. Проблеми розвитку страхування на випадок безробіття в Україні.
 12. Проблеми розвитку страхування тимчасової втрати працездатності в Україні.
 13. Розвиток пенсійного забезпечення в Україні.
 14. Розвиток та стан пенсійного забезпечення в країнах Європейського союзу.
 15. Склад та особливості формування вітчизняного законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
 16. Сутність соціального страхування: основні поняття, категорії та функції.
 17. Сучасний стан добровільного особистого страхування в Україні.
 18. Сучасні стан організації медичного страхування в Європейському союзі.
 19. Сучасні стан організації страхування на випадок безробіття в Україні.
 20. Сучасні форми організації соціального захисту за кордоном.
- Творче завдання з дисципліни оцінюється в 10 балів.

Критерії оцінювання модульного контролю

Формою модульного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюються від 0 до 10/35 балів.

Розподіл балів в межах модульних контрольних робіт

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання (денна/заочна форма)
Тестові завдання закритої форми	10 (50×0,2) / 35 (50×0,7)
Всього	10 / 35

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Формою підсумкового контролю є диференційований залік, який проводиться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюється від 0 до 30 балів.

Розподіл балів в межах підсумкового контролю

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Тестові завдання закритої форми	30 (60×0,5)
Всього	30

Критерії оцінювання тестових завдань закритої форми

Критерії оцінювання	Кількість балів
Здобувач дав правильні відповіді на 90-100% тестових запитань	27-30
Здобувач дав правильні відповіді на 82-89% тестових запитань	23-26
Здобувач дав правильні відповіді на 74-81% тестових запитань	20-22
Здобувач дав правильні відповіді на 64-73% тестових запитань	17-19
Здобувач дав правильні відповіді на 60-63% тестових запитань	15-16
Здобувач дав правильні відповіді менше ніж на 60% тестових запитань	0-14

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Залік		Оцінка	Пояснення
<i>Зараховано</i>	90-100	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
<i>Незараховано</i>	35-59	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у

			здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Бюджет Пенсійного фонду – механізм формування та напрями використання.
2. Бюджет Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття: складові частини, порядок формування.
3. Види пенсійних виплат.
4. Види соціальних послуг та матеріального забезпечення за соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.
5. Види соціальних послуг та матеріального забезпечення за соціальним страхуванням від нещасних випадків на виробництві.
6. Види соціальних послуг та матеріального забезпечення за соціальним страхуванням на випадок безробіття
7. Відповідальність за порушення законодавства про збір та ведення обліку єдиного внеску.
8. Державна служба зайнятості: основні завдання та обов'язки, управлінська структура.
9. Державний нагляд та контроль в системі пенсійного забезпечення.
10. Добровільне медичне страхування в Україні: види, засади здійснення, проблеми, перспективи розвитку.
11. Економічна сутність, принципи та функції соціального страхування.
12. Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування – визначення, принципи збору та ведення обліку. База нарахування.
13. Законодавча основа системи соціального страхування в Україні.
14. Зміст понять «соціальний захист», «соціальне страхування», «соціальний ризик».
15. Контроль органами державного фінансового контролю за цільовим використанням коштів фондів соціального страхування.
16. Мета та завдання державного нагляду та контролю.
17. Міжнародні норми і принципи соціального страхування.
18. Напрями вдосконалення системи соціального страхування в Україні.
19. Об'єктивні економічна та соціальні передумови створення системи соціального страхування в Україні.
20. Облік платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
21. Ограни здійснення державного нагляду та контролю в системі соціального страхування, їх функції.
22. Основі види та моделі соціального страхування в світі.
23. Основні положення щодо впровадження загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування в Україні.
24. Пенсійний фонд України, організаційна структура, функції.
25. Платники єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

26. Порядок нарахування та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

27. Порядок нарахування, обчислення і сплати єдиного внеску на ЗДСС. Розмір єдиного внеску.

28. Порядок розподілу страхових коштів за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування.

29. Права та обов'язки платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

30. Призначення соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання, що спричинили втрату працездатності.

31. Призначення соціального страхування на випадок безробіття.

32. Призначення соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

33. Принципи організації системи соціального страхування в Україні.

34. Проблеми реформованої системи соціального страхування.

35. Роль соціального страхування у фінансовій системі держави.

36. Роль та функції держави в системі соціального страхування.

37. Система недержавного пенсійного забезпечення – поняття та функції.

38. Система пенсійного забезпечення в Україні.

39. Система соціального страхування в Україні.

40. Соціальне страхування як складова системи соціального захисту населення.

41. Суб'єкти системи недержавного пенсійного страхування. Нормативна база недержавного пенсійного страхування.

42. Суб'єкти соціального страхування на випадок безробіття, їх права та обов'язки.

43. Суб'єкти соціального страхування та їх роль в організації системи.

44. Суб'єкти соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, їх права та обов'язки.

45. Сутність загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.

46. Сутність та види недержавних пенсійних фондів (НПФ). Вкладники та учасники НПФ. Функції адміністратора НПФ. Функції компанії з управління активами НПФ. Функції банківської установи – зберігача фінансових активів НПФ.

47. Сутність, види, принципи та функції пенсійного забезпечення.

48. Фінансовий контроль в системі соціального страхування. Види, форми та методи фінансового контролю.

49. Фінансовий механізм соціального страхування.

50. Формування пенсійних активів НПФ. Види пенсійних виплат НПФ. Успадкування пенсійних активів.

51. Характеристика Бевериджської системи соціального страхування.

52. Характеристика Бісмарківської системи соціального страхування.

53. Характеристика страхових випадків та умови надання соціальних послуг і матеріального забезпечення за соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

54. Характеристика страхових випадків та умови надання соціальних послуг і матеріального забезпечення за соціальним страхуванням від нещасних випадків на виробництві.

55. Характеристика страхових випадків та умови надання соціальних послуг і матеріального забезпечення за соціальним страхуванням на випадок безробіття.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Внукова Н., Кузьмінчук Н. Соціальне страхування. Кредитно-модульний курс. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 412 с.
2. Марич М.Г. Соціальне страхування : навч. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2022. 176 с.
3. Пікус Р.В. Соціальне страхування: навч. посіб. Київ: Компринт, 2018. 251 с.
4. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України від 9 липня 2003 р. № 1058-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>
5. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 23 вересня 1999 р. № 1105-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text>
6. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття : Закон України від 2 березня 2000 р. № 1533-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14#Text>
7. Про страхування : Закон України від 18 лист. 2021 р. № 1909-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1909-IX?msclid=76cc49d6b5ac11ec81%20de9b33d00654e1#top>
8. Стецюк Т. І., Димніч О. В., Мурашко О. В. Соціальне страхування: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2023. 167 с.

Допоміжна:

1. Богріновцева Л.М., Ключка О.В., Заїчко І.В. Розвиток та впровадження інноваційних підходів до фінансового управління страховими компаніями в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2024. № 60. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3608>
2. Богріновцева Л., Бондарук О., Ключка О. Шляхи протидії страховому шахрайству в сучасних умовах розвитку. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2024. №1(13). С.107-117. URL: <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/255>
3. Богріновцева Л.М., Городнича К.В. Перспективи запровадження обов'язкового медичного страхування в Україні. *Стратегія і практика інноваційного розвитку фінансового сектору України*: зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф., 26-27 березня 2020 р. Ірпінь: Університет державної фіскальної служби України, 2020. С. 87-88
4. Богріновцева Л.М., Філюк А.В. Особливості державного регулювання страхової діяльності в Україні. *Сучасні тренди соціально-економічних перетворень та інтелектуалізації суспільства в умовах сталого розвитку*: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 10 листопада 2023 р.). Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2023. С. 51-53. URL: <https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2023/12/iimizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya-2023.pdf#page=52>
5. Богріновцева Л.М., Фісюк Е.В. Особливості розвитку особистого страхування в Україні. *Стратегія і практика інноваційного розвитку фінансового сектору України*: зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф., 26-27 березня 2020 р. Ірпінь: Університет державної фіскальної служби України, 2020. С. 92-94
6. Богріновцева Л., Бондарук О., Ключка О. Фінансова безпека страхового ринку: теоретичний аспект. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2023. № 4. С. 216-226. URL: <https://aab-economics.kmf.uz.ua/aabe/article/view/91/104>
7. Бондарук Т. Г., Бондарук І. С. Соціальні аспекти економічної безпеки держави. *Економічні горизонти*. 2018. № 2(5). С. 76-86.
8. Бондарук Т. Г., Бондарук І. С. Формування системи пенсійного забезпечення. *Економічні горизонти*. 2017. № 2. С. 38-47.
9. Квасницька Р.С., Доценко І.О. Соціальне страхування: навч. посіб. Кам'янець-

Подільський: Друкарня Рута, 2019. 355 с.

10. Леган, І. М., Мельничук, Д. П., Войналович, І. А. Соціальне страхування в системі реалізації пріоритетів сталого розвитку. *Економіка, управління та адміністрування*. 2022. №3(101). С. 48-54.

11. Марич М.Г., Кучерівська С.С. Соціальне страхування : навч. практикум. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2022. 300 с.

12. Онишко С.В., Богріновцева Л.М. Особливості розвитку страхового ринку України в умовах регуляторних змін. *Ukraine, Bulgaria, EU: economic, financial, technical and social development trends: materials VIII International Scientific and Practical Conference* (Burgas, Bulgaria, July 1-2, 2024). Burgas: Avangard Prima, 2024. С. 91-93. URL: <https://omp.dpu.edu.ua/catalog/view/570/832/5735>

13. Сохань М.Ю. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування як форма соціального захисту осіб із сімейними обов'язками. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2020. №2 (31). С. 65–68.

14. Сташків Б.І. Право соціального забезпечення. Особлива частина: навч. посіб. Чернівці: ПАТ «ПВК «Десна», 2018. 1092 с.

15. Ярошенко О.М., Слюсар А.М., Ветухова І.А. Право соціального забезпечення: навч. посіб. Харків: Право, 2019. 376 с.

16. Cabezón E. The optimal size and progressivity of old-age social security. *Review of Economic Dynamics*. 2022. Vol. 43. Pp. 141-168.

17. Gai Y., Zhang Y. Pensions, ageing and social security research: A bibliometric review of global trends. *Sustainability*. 2021. Vol. 13. №9. URL: <https://www.mdpi.com/2071-1050/13/9/4793>

18. International Social Security Association (ISSA). *Ten Global Challenges for Social Security*. Geneva: ISSA, 2023. 56 p. URL: <https://www.issa.int>.

19. International Social Security Review. *Wiley Online Library*. 2021-2024. ISSN 1468-246X. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/journal/1468246x>

20. The International Labour Organization (ILO). URL: <https://www.ilo.org/>

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Офіційний сайт Державної аудиторської служби України. URL: <https://dasu.gov.ua>

2. Офіційний сайт Державної податкової служби. URL: <https://tax.gov.ua/>

3. Офіційний сайт Державної служби зайнятості. URL: <https://www.dcz.gov.ua/>

4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

5. Офіційний сайт Державної служби України з питань праці. URL: <https://dsp.gov.ua/>

6. Офіційний сайт Інтернет-журналу Forinsurer. URL: <http://forinsurer.com/>

7. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua>

8. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>

9. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>

10. Офіційний сайт Пенсійного фонду України. URL: <https://www.pfu.gov.ua/>

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування, протокол №14 від 10 червня 2025р.